

Министерство образования Республики Беларусь
Учреждение образования
«Белорусский государственный педагогический университет
имени Максима Танка»

**ПОДГОТОВКА
УЧИТЕЛЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ:
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ**

*Материалы
IV Международной научно-практической конференции*

г. Минск, 27 октября 2016 года

Минск
БГПУ
2017

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Вікторенко І. Л.
(Україна, Славянск)

Найважливішою характеристикою фахівця, готового до формування здорового способу життя в молодших школярів є здоров'язбережувальна компетентність, яку ми розуміємо як інтегративну якість особистості, що виявляється в здатності вчителя реалізувати свій потенціал (знання, уміння, досвід, особисті якості та ін.), готовності (спроможності, здатності) до організації здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечення його продуктивного функціонування. Учитель має усвідомлювати соціальну значущість здоров'язбережувальної діяльності та особисту відповідальність за результати цієї діяльності, необхідність її постійного вдосконалення.

Організація учителем здоров'язбережувального навчально-виховного середовища має бути спрямована на збереження та зміцнення здоров'я молодших школярів, формування в них свідомого ставлення до власного здоров'я як найвищої соціальної та особистісної цінності, усталеної мотивації на здоровий спосіб життя, на запобігання негативним впливам навчального процесу, сприяти розвитку особистості в цілісності різних форм її існування – фізичній, психічній, духовній, соціальній та передбачає(нижче частково представлено виокремлені нами структуранти здоров'язбережувальної компетентності): готовність застосовувати знання про дидактогенні хвороби як результат перевантаження учнів і впливу «шкільного стресу»; готовність уникати «шкільних» факторів

ризик, що спричинюють порушення центральної нервової системи, а саме: стресова педагогічна тактика; інтенсифікація навчального процесу; невідповідність методик і технологій навчання віковим та функціональним можливостям школярів (заміна парт на столи; безвідривне каліграфічне письмо кульковою ручкою; заміна електролампового освітлення на високоякісне люмінесцентне; нескінченні зміни змісту освіти та навчальних планів); невиконання елементарних фізіологічних та гігієнічних вимог до організації навчального процесу; соббена поза учня при читанні та письмі, «сидяче-закріпачений режим уроку»; функціональна неграмотність педагога і батьків у питаннях збереження та зміцнення здоров'я дитини; відсутність системи роботи з формування здоров'я і здорового способу життя [2], зокрема, профілактики шкідливих звичок, статево виховання; спроможність застосовувати знання щодо принципів здоров'язбережувальних методик: організація особистісно зорієнтованого навчання з урахуванням індивідуальних можливостей особистості; діагностика рівня індивідуального здоров'я, враховуючи психофізіологічний стан та соціально-духовні особливості учня; вибір ефективних педагогічних технологій та навчальних програм з урахуванням вікових та статевих особливостей школярів, соціального та екологічного середовища; формування здобутих знань особистісних можливостей і особливостей соматичного, психічного, інтелектуального, духовного та соціального здоров'я, індивідуальних потреб особистості; готовність до запровадження здоров'язбережувальних технологій для формування життєвих навичок, що сприяють соціальному, духовному та психічному здоров'ю: казкотерапія, кольоротерапія, сміхотерапія [1].

Готовність майбутніх учителів до формування здорового способу життя в молодших школярів обумовлюється організацією оптимального здоров'язбережувального середовища у вищій, спрямованого на формування здоров'язбережувальної компетентності майбутнього фахівця та орієнтації його педагогічної діяльності на особливості школярів зазначеної вікової категорії.

З огляду на означене, викладачі факультету підготовки вчителів початкових класів докладають багато зусиль, аби сформувати здорове молоде покоління, запроваджуючи в навчально-виховний процес вузу інноваційні здоров'язбережувальні технології: семінари-дискусії, ділові ігри, майстер-класи, круглі столи, індивідуальне та групове консультування із залученням працівників оздоровчих та медичних установ міста; дні інформування і профілактики негативних явищ: «Молодь обирає здоров'я», «Профілактика тютюнопаління в дитячому та молодіжному середовищі», «Здорове харчування як важлива складова здорового способу життя»; студентські наукові конференції: «Здорова молодь – щаслива країна»; диспути: «Чи може зміна способу життя вплинути на здоров'я?»; акції боротьби зі шкідливими звичками: «Замість цигарки – цукерка», «Паління чи здоров'я – обирайте самі», «День без тютюну»; виступи агітбригад студентів.

Переконані, формування здорового способу життя слід розглядати як систему – керовану діяльність студентів, яка забезпечує теоретичну і практичну ре-

алізацію заходів здоров'язбережувального характеру, спрямованих на сталу мотиваційну установку, на здоровий спосіб життя – провідну умову збереження та зміцнення як особистого здоров'я, так і здоров'я своїх майбутніх вихованців.

Література

1. Андрющенко, Т. К. Здоров'язбережувальні технології як засіб формування здоров'язбережувальної компетентності в дітей дошкільного віку / Т. К. Андрющенко // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав–Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» : наук.–теорет. зб. – 2011. – № 1. – С. 6–10.
2. Ващенко, О. М. Педагогічні умови створення здоров'язбережувального середовища сучасної початкової школи / О. М. Ващенко // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав–Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» : наук.–теорет. зб. – 2012. – № 27. – С. 46–50.